

Primul pas spre un Internet cenzurat. Care e rolul ISP în blocarea Internetului?

Răspunsul pe scurt este NICIUNUL. Rolul unui ISP este de a transmite informația online. Atât.

Totuși, recent a fost promulgată Legea nr. 124/2015 care aduce modificări Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc.

Ce legătură are aceasta cu Internetul și furnizarea de servicii de Internet?

Articolul 10(7) stipulează: „[...] Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice [...], **sunt obligați să respecte deciziile Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. referitoare la restricționarea accesului către site-urile de jocuri de noroc neautorizate în România**, precum și cele referitoare la reclama și publicitatea acelor jocuri de noroc organizate de către un operator de jocuri de noroc nelicențiat în România”.

Ce înseamnă asta?

Furnizorii vor fi obligați să implementeze un sistem de filtrare a site-urilor, obligatoriu pentru toți clienții lor. Pe site-ul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN) deja [a fost publicată o listă neagră](#) de 48 de site-uri pe care ONJN le vrea blocate.

Ce este greșit?

Principiul: ISP-ul devine unealta de cenzură a instituțiilor statului.

Din punctul nostru de vedere, orice blocare a unui site de către un ISP este un act de cenzură, iar ISP-ul devine un instrument de cenzură în mâna autorităților.

Dincolo de acest principiu, există cel puțin trei categorii de pericole majore pentru care se deschide larg ușa prin acceptarea oricărui fel de blocare a Internetului.

Pericolul 1: Creăm uneltele de cenzură ce vor fi extinse ușor la alte domenii.

Primul pericol major este că, pe principiul bulgărelui de zăpadă, odată acceptată blocarea Internetului și pus la punct un sistem tehnic pentru implementarea acestei măsuri, din ce în ce mai mulți vor cere ca din ce în ce mai multe lucruri să fie cenzurate.

Studiu de caz: Italia - În Italia sistemul de blocare a Internetului a fost creat, inițial, tot pentru a împiedica accesul la jocuri de noroc online. De acolo, în momentul de față s-a ajuns la blocarea Internetului în multiple scopuri, de către multiple agenții și cu și fără protecțiile cerute de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

De la o listă simplă în domeniul jocurilor neautorizate de noroc din 2006, s-a ajuns astăzi la o listă complexă de site-uri, care includ și:

- peste 900 site-uri adăugate de poliția italiană fără intervenție judiciară
- site-uri care facilitează cumpărarea de țigări din afara țării
- un site împotriva mafiei (accadeinsicilia.net - în momentul de față nu mai există) care a fost considerat că este o publicație de presă neautorizată
- site-ul unei organizații de protecție a consumatorilor (aduc.it) pentru defăimare
- un site de publicitate gratuita online (bakeca.it) pentru facilitarea prostituției
- un site pentru transferul de fișiere (thepiratebay.com)
- un site care conține informații despre utilizarea steroizilor
- site-ul unei universități coreene
- site-ul unei organizații a homosexualilor.

Din păcate, Italia nu este singurul astfel de exemplu. Franța a urmat o traiectorie similară pornind tot de la blocarea site-urilor pentru jocuri de noroc. În Portugalia tocmai a fost adoptată o serie măsuri de blocare a conținutului pentru presupuse încălcări ale drepturilor de autor.

Pericolul 2: Furnizorii pot fi dați în judecată și pierde bani. Plus credibilitate.

Al doilea pericol este cel al litigiilor. Furnizorii de servicii de comunicații electronice beneficiază de imunitate din punct de vedere legal în legătură cu datele care le traversează rețeaua pe baza principiului că furnizorii sunt *simpli transmițători* („mere conduit”). Totuși, această imunitate vine cu o serie de condiții stipulate în legea 365/2002 (Art. 12) sau în Directiva e-Commerce.

Textul legii române (365/2002, articolele 16 și 17) este vag în ceea ce privește exact ce tip de furnizori (de servicii de acces, caching, găzduire sau motor de căutare) au obligații specifice (de a scoate conținutul sau de a bloca accesul), ceea ce înseamnă că orice site care se consideră nedreptățit poate iniția o acțiune legală pe răspundere civilă delictuală împotriva furnizorilor care astfel au încălcat dreptul fundamental la libertate de exprimare (stipulat în Constituție, Cod civil, CEDO, etc.).

Chiar și pe simplul motiv că doar o instanță de judecată poate să ia o asemenea decizie și nu o autoritate administrativă (vezi cazul Franței). Mai mult, nu există niciun drept de apel sau o procedură de rezolvare a erorilor legate de anumite site-uri.

Decizia Curtii Europene de Justiție în cazul Sabam vs. Scarlet ne arată că impunerea unui sistem de filtrare a întregului conținut într-o rețea de către un ISP nu este acceptabilă în sistemul juridic european.

De asemenea, dacă lucrurile vor evolua ca în Italia sau alte țări în care pe listele negre pentru blocarea Internetului vor fi introduse site-uri sau alte resurse pe căi extra-judiciare, atunci problema litigiilor nu are cum să nu devină cât se poate de reală, cu șanse majore de publicitate negativă.

Pericolul 3: Furnizorii vor pierde bani prin implementarea unor măsuri tehnice ce nu au legătură cu businessul lor.

Mai mult, nu trebuie uitat că toate acestea vor fi implementate pe banii furnizorilor de servicii, iar metodele de blocare cerute a fi implementate vor deveni din ce în ce mai complexe și costisitoare, pe măsura ce autoritățile își vor da seama că metodele de blocare nu sunt infailibile.

Ce rezolvă măsurile de blocare?

Se presupune că opresc utilizatorii naivi să viziteze aceste site-uri. De fapt, doar le ascund puțin.

Dar, știți la fel de bine ca și noi, că toate măsurile de blocare a Internetului sunt ineficiente deoarece există o multitudine de modalități prin care utilizatorii sau deținătorii unui site pot evita cenzura prin ISP.

Ce se poate face?

[ONJN anunță public](#) că va bloca “accesul din România” din 10 septembrie 2015 la unele site-uri. Nu fiți pasivi! Nu deveniți unelte tăcute de cenzură ale autorităților publice:

- **Luati o poziție publică pe acest subiect.** Susțineți că vreți să rămâneți un furnizor tehnic de servicii și nu un instrument de cenzură.
- **Explicați** în discuțiile pentru implementarea legii cu ONJN sau alte autorități publice, **erorile majore tehnice și de [încălcare a drepturilor omului](#)** ce vin cu o asemenea măsură!
- Susțineți un Internet liber și necenzurat! **Informații direct toți clienții dvs. că Internetul va fi filtrat** din data în care trebuie să implementați aceste măsuri. Puneți și o notă publică pe site prin care declarați că faceți acest lucru doar pentru că riscați o amendă serioasă.
- **Acționați în instanța decizia de blocare** și cereți suspendarea măsurii până la decizia instanțelor competente (luând exemplul cazului Curții Europene de Justiție în Sabam vs. Scarlet)

Punctul nostru de vedere referitor la acest subiect va fi comunicat și către presă. Pentru mai multe detalii puteți consulta materialele care vor fi publicate în decursul zilei de astăzi pe site-ul ApTI - www.apti.ro.

Cu stimă,

ActiveWatch - www.activewatch.ro
APADOR-CH - www.apador.org

Asociația pentru Tehnologie și Internet (ApTI) - www.apti.ro
Centrul Român pentru Jurnalism de Investigație (CRJI) - www.crji.org
Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) - www.cji.ro
Fundăția Ceata - www.ceata.org

Contact: Matei-Eugen Vasile, membru ApTI, info@apti.ro, 0723 306 308